

Tervisetõendid ja nende väljastamise protsess

Juhend selgitab tervisetõendi olemust ja selle väljastamise protsessi tervisetõendi taotleja ehk kodaniku vaates.

Dokumendi ajalugu:

Ver. nr.	Ver. kuupäev	Autor	Muudatuste kirjeldus
1	14.04.2014	Epp Immato	Algversioon
2	20.01.2016	Viljar Pallo	Täiendatud juhendit lisaga 1, mis näitab, millised küsimused on paber kandjal tervisedeklaratsioonil kasutusala lõikes täitmiseks kohustuslikud
3	7.06.2016	Viljar Pallo	Täiendatud juhendit uneapnoe kahtluse hindamisega seotud vajadustest lähtuvalt

Sisukord

1. Tervisetõendi mõiste ja väljastamise alused	2
2. Tervisetõendi väljastamise protsess	2
2.1. Üldine protsess	2
2.2. Detailne protsess	3
3. Tervisedeklaratsioon ja selle täitmine	4
4. Tervisetõendi andmed ja otsused ning otsuste edastamine saajatele.....	5
5. Õigusaktidest tulenevad reeglid seoses terviseandmeid sisaldavate dokumentide sulgemisega	5
6. Tervisetõendite teavitused.....	5
Lisa 1. Kasutusala lõikes vastamiseks kohustuslikud küsimused tervisedeklaratsioonil.....	7

1. Tervisetõendi mõiste ja väljastamise alused

Tervisetõendi ametlik definitsioon:

Tervisetõend on dokument, millega tõendatakse tervisetõendi taotleja tervislik seisund.

Definitsiooni täiendav selgitus:

Tervisetõend on dokument, millega saab tõendada oma tervisliku seisundi vastavust taotletava loa saamiseks, näiteks autojuhilubade taotlemisel või nende kehtivuse pikendamisel. Dokument tõendab tervisliku seisundi sobivust taotletaval tegevusalal tegutseda ning loob seeläbi eeldused loa taotleja ja teiste kodanike ohutuse tagamiseks.

Tervisetõendi väljastab tervishoiuteenuse osutaja. Mootorsõidukijuhi lubade taotlemiseks või nende kehtivuse pikendamiseks vajaliku tervisetõendi väljastamise õigus on vastavalt tervishoiuteenuste osutamise seadusele perearstil, töötervishoiuarstil ja liiklusmeditsiini komisjonil (edaspidi tervisetõendi väljastaja).

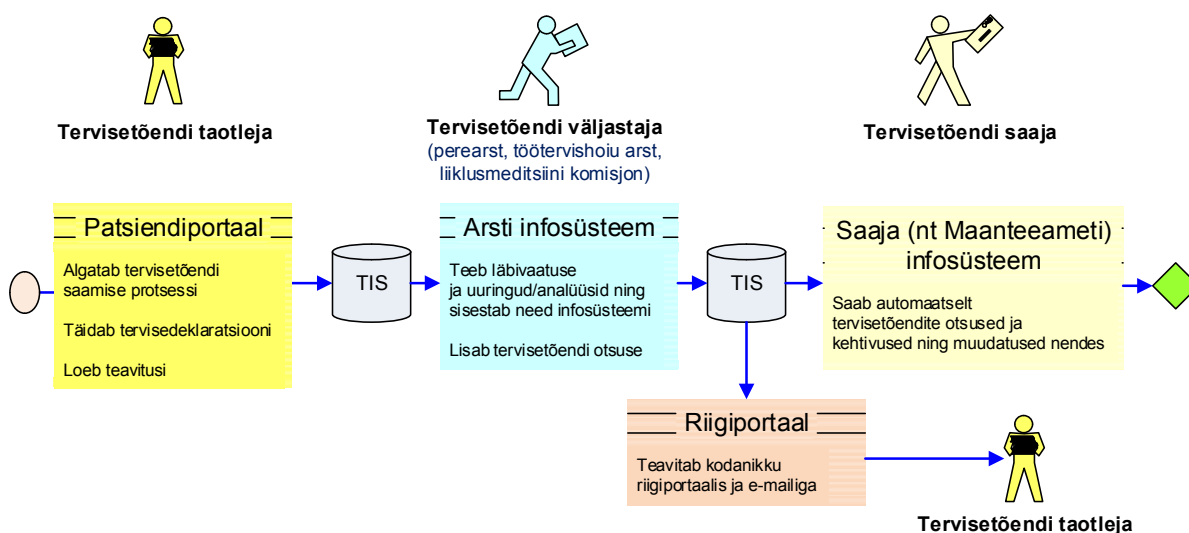
Tervisetõendi väljastamise eeldusteks on:

- Tervisetõendi taotleja terviseandmed (sh tervise infosüsteemis (TIS) eelnevalt olemasolevad terviseandmed ja tervisetõendi saamiseks vajaliku arstliku läbivaatuse, sh vajalike lisauuringute tulemused);
- Tervisetõendi taotleja poolt koostatud ja esitatud tervisedeklaratsioon.

Tervisetõendi saamise protsessi algatamiseks tuleb tervisetõendi taotlejal siseneda aadressilt www.digilugu.ee riiklikku patsiendiportaali (*edaspidi: patsiendiportaal*), algatada tervisetõendi taotlemine või jätkata pooleliolevat, valida tervisetõendi soovitud kasutusala ning seejärel täita ja digiallkirjastada tervisetõendi taotlemise aluseks olev tervisedeklaratsioon. Selle tulemusena tekib eeltäidetud ehk taotlemisel tervisetõend, mida näeb arst, kelle juurde taotleja läheb teostama vajalikku tervisekontrolli ning saama tervisetõendile otsust. Patsiendiportaalist näeb tervisetõendi taotleja, mida tal on vaja tervisetõendi saamiseks teha, sh kas tal on diagnoose, mis võivad takistada tervisetõendi saamise soovitud kasutusala. See, kas diagnoos on tervisetõendi väljastamisel takistuseks või mitte, otsustab igal konkreetsel juhul arst.

2. Tervisetõendi väljastamise protsess

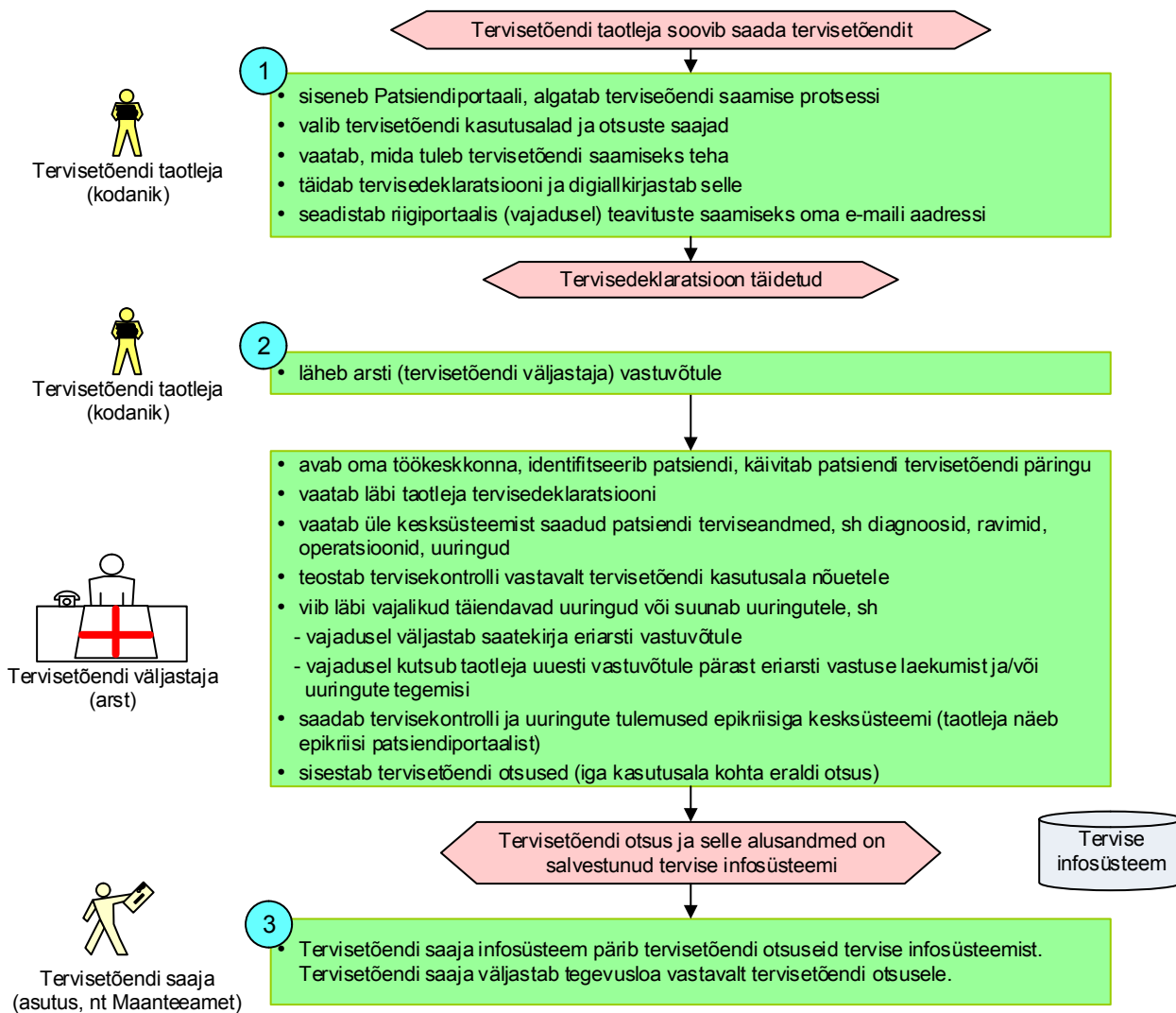
2.1. Üldine protsess

- Tervisetõendi taotleja algatab patsiendiportaalis www.digilugu.ee tervisetõendi taotlemise protsessi, valib tõendi kasutusala ja täidab tervisetõendi saamise eelduseks vajaliku tervisedeklaratsiooni.
- Tervisekontrolli teostaja ehk tervisetõendi väljastaja koostab tervisetõendi elektrooniliselt, saates tervise infosüsteemi (joonistel tähistatud akronüümiga TIS) tervisekontrolli tulemused (epikriisina) ning otsused.

- Tervisetõendi otsuseid pärib tervisetõendi saaja (esialgu ainult Maanteeamet) otse tervise infosüsteemist. Tervisetõendi taotleja ehk kodanik ei pea selleks midagi tegema.
- Tervisetõendi taotleja saab näha talle väljastatud tervisetõendi otsuste kohta infot patsiendiportaalis (www.digilugu.ee) ja riigiportaalis (www.eesti.ee) ning juhul, kui ta on seadistanud riigiportaalis oma elektronposti aadressi, saab ta teavitused ka oma igapäevaselt kasutatavale elektronposti aadressile.

2.2. Detailne protsess

Protsessi kirjeldus:

• Tervisetõendi taotleja ehk kodanik:

- siseneb tervisetõendi protsessi algatamiseks patsiendiportaali, valib tervisetõendi soovitud kasutusala (II grupi valikul saab tervisetõendi otsuse alati ka I grupi osas):

I grupi mootorsõidukijuht - väikeautode, liikurmasinate ja traktorite, mopeedide jne juhid (A-, AM-, B- ja BE-kategooria ning nende alamkategoriate mootorsõidukite, v.a. B-kategooria takso ning A- ja B-kategooria alarmsõidukite juhid, ning T-kategooria traktori ja liikurmasina juhid);

II grupi mootorsõidukijuht - nn professionaalsed juhid (suured veomasinad, sh kaugsõidumasinad, inimeste vedu, alarmsõidukid jne) (C-, CE-, D- ja DE-kategooria ning nende alamkategoriate mootorsõidukite, B-kategooria takso ning A-, B- ja C-kategooria alarmsõidukite juhid ning juhtimisõiguse taotlejate ja mootorsõidukijuhtide õpetajad)

ning täidab ja digiallkirjastab tervisedeklaratsiooni;

Märkus: Selle tulemusena tekib eeltäidetud ehk taotlemisel tervisetõend, mida näeb arst, kelle juurde taotleja läheb teostama vajalikku tervisekontrolli ning saama tervisetõendile otsust;

- broneerib visiidi aja tervisetõendi väljastaja juurde;
- läheb tervisetõendi väljastaja juurde vastuvõtule.

• Tervisetõendi väljastaja:

- vaatab oma infosüsteemist tervisetõendi taotleja poolt patsiendiportaali kaudu tervise infosüsteemi kesksüsteemi saadetud andmeid (sh valitud kasutusala, tervisedeklaratsioon), juba olemasolevaid otsuseid ning samuti tervise infosüsteemis juba olevaid, aga ka uute otsuste tegemiseks vajalikke taotleja terviseandmeid (sh diagnoosid, võimalikud vastunäidustused, viimase kuue kuu jooksul väljastatud ravimid, operatsioonid, teostatud uuringud);
- teostab tervisekontrolli vastavalt tervisetõendi kasutusala nõuetele, sh viib läbi vajalikud täiendavad uuringud või suunab uuringutele (sh vajadusel väljastab saatekirja eriarsti vastuvõtule ning kutsub taotleja uuesti vastuvõtule pärast eriarsti vastuse laekumist ja/või uuringute tegemist);
- dokumenteerib tervisekontrolli tulemused, sh objektiivse leiut;
- saadab tervisekontrolli ja uuringute tulemused epikriisiga tervise infosüsteemi kesksüsteemi;
- teeb uuesti oma infosüsteemist eeltäidetud tervisetõendi päringu (nüüd on sinna laekunud ka andmed, mis saadeti viimase epikriisiga ning lisaks kuvatakse tervise infosüsteemi poolt arvutatud uneapnoe kahtluse skoor);
- lisab tervisetõendi otsused (iga kasutusala kohta eraldi otsus), vajadusel muudab eelnevad kehtivad otsused.

• Tervisetõendi saaja:

- Tõendi saaja infosüsteem (esialgu ainult Maanteeamet) pärib tervisetõendi otsuseid tervise infosüsteemi kesksüsteemist.

3. Tervisedeklaratsioon ja selle täitmine

Tervisedeklaratsioon (*edaspidi TD*) on tervisetõendi taotleja poolt vastava küsimustiku alusel enda tervise seisundi kohta esitatud info. TD annab tervisetõendi väljastajale kiire ülevaate tervisetõendi taotleja tervise seisundist, andes taustinformatsiooni tervisetõendi otsuse tegemiseks. TD täidetakse reeglina elektrooniliselt patsiendiportaalis, erandjuhul paberil. Juhul, kui isik soovib TD-d täites vastata ainult kasutusala-kohastele kohustuslikele küsimustele (vt juhendi lõpus lisa 1), peab ta TD täitma paberil.

TD on kohustuslikuks eelduseks mootorsõiduki juhi tervisetõendi saamisel.

TD täitmisel kuvatakse patsiendiportaalis täitjale eeltäidetud TD, millele on kantud juba tervise infosüsteemis olevad terviseandmed (sh taotleja diagnoosid, ravimid, operatsioonid jm).

Täitja ülesandeks on täiendada juba olemasolevaid andmeid, st ei pea juba esitatud andmeid ise uuesti sisestama. Patsiendiportaalis täidetud TD tuleb digiallkirjastada. Digiallkirjastatud TD kehtib 30 päeva.

Juhul kui tervisetõendi taotleja on patsiendiportaalis TD-d kunagi juba täitnud, kuvatakse talle TD täitmisel lisaks tervise infosüsteemi terviseandmetele ka andmed, mis tervisetõendi taotleja ise TD-le viimati sisestas. Taotleja saab oma viimati sisestatud andmeid muuta või täiendada. Alati kehtib ainult üks, viimane digiallkirjastatud TD.

Paberkandjal täidetud TD kehtib ainult ühe arstiviisiidi ja taotleja peab järgmisel korral täitma TD uuesti. Paberkandjal täidetud TD ei ole hiljem kättesaadav patsiendiportaalis.

TD-d saab täita kas eesti, vene või inglise keeles.

TD vormi (sh eesti, vene või inglise keeles) saab tervisetõendi väljastaja registratuurist (kui registratuur puudub, siis tervisetõendi väljastajalt), samuti saab selle välja printida Riigi Teatajast, patsiendiportaalist või Eesti E-tervise SA kodulehelt www.e-tervis.ee.

4. Tervisetõendi andmed ja otsused ning otsuste edastamine saajatele

Tervisetõend on taotleja seniste diagnooside, tarvitavate ravimite, arstliku läbivaatuse ja uuringute kogum ning selle alusel arsti poolt antud hinnang selle kohta, kas ja mil määral tervisetõendi taotleja vastab konkreetsetes tegevusvaldkonnas tegutsemiseks vajalikele tervisenõuetele.

Tervisetõend koosneb järgmistest andmetest:

- Tervisetõendi taotleja isikuandmed
- Tervisetõendi väljastaja (tervishoiuteenuse osutaja) andmed
- Tervisetõendi taotleja terviseandmed
- Arsti otsused tervisetõendi kasutusalaade lõikes

Ühe tervisetõendi koosseisus võib olla mitu otsust. Igat otsust saab edastada tervisetõendi erinevatele saajatele. Kuna esialgu realiseeritakse digitaalselt ainult mootorsõiduki juhtimiseks vajalikud tervisetõendid, siis lähevad kõik otsused automaatselt Maanteeametile. Tulevikus, teiste kasutusalaade lisandumisel saab tervisetõendi taotleja valida, millise otsuse kellele ta saata soovib.

Otsuste variandid on: „jah“, „jah piirangutega“, „ei“.

Otsus „jah, piirangutega“ tähendab, et tervisetõendiga kaetud tegevus on lubatud vaid täites teatud tingimusi (nt kandes prille või kontaktläätsi).

5. Õigusaktidest tulenevad reeglid seoses terviseandmeid sisaldavate dokumentide sulgemisega

Tervisetõendi taotlejal ehk kodanikul on õigus keelata juurdepääs isikuandmetele nii täies ulatuses kui ka dokumentide kaupa, st saab sulgeda arstile kas kõik meditsiinidokumendid (st sulgeda kogu terviseloo) või üksikhaaval konkreetsete dokumentide (sh tervisetõendid, tervisedeklaratsioonid jne).

Tervisetõendi väljastajal on tervisetõendi taotleja terviseseisundi väljaselgitamiseks ja tervisetõendile otsuse andmiseks õigus paluda avada suletud dokumendid.

Kui tervisetõendi taotleja on sulgenud tervisedeklaratsiooni, peab ta igal juhul selle täitma paberil.

6. Tervisetõendite teavitused

Tervisetõendite kohta edastatakse tervisetõendi taotlejale ehk kodanikule teavitusi kolme asukohta:

- Patsiendiportaali (www.digilugu.ee)
- Riigiportaali (www.eesti.ee)
- Tervisetõendi taotleja e-posti aadressile (eeldusel, et tervisetõendi taotleja on suunanud riigiportaalis www.eesti.ee oma @eesti.ee meiliaadressi oma igapäevaselt kasutatavale e-posti aadressile.

Teavitusi eelnimetatud asukohtadesse saadetakse tervisetõendi otsuse väljastamise, muutmise, kehtivuse peatse lõppemise (elleteade 30 päeva enne kehtivuse lõppu) ja kehtivuse lõppemise kohta.

Lisa 1. Kasutusvalade lõikes vastamiseks kohustuslikud küsimused tervisedeklaratsioonil

Andmeplokk/küsimus	I-grupi mootorsõidukijuht	II-grupi mootorsõidukijuh
1. ELUSTIIL		
Kas te tarbite alkoholi?	√	√
Kas tarvitate narkootilisi/psühhotroopseid aineid?	√	√
Kas kasutate ravimeid, mis võivad teie arvates mõjutada teie keskendumisvõimet ja koordineerimist?	√	√
4. PSÜÜHIKA		
Depressioon	√	√
Skisofreenia	√	√
5. NÄRVISÜSTEEM		
Teadvuse kaotuse hood	√	√
Krambihood (epilepsia ehk langetõbi)	√	√
Tasakaaluhäired (sh Meniere'i tõbi)	√	√
6. SILMAD JA NÄGEMINE		
Lühinägevus	√	√
Kas üles-alla või külgedele vaadates esineb vaatevälja	√	√
Kahelinägemine	√	√
Värvusmeele häired		√
7. KÕRV, NINA, NEEL		
Kuulmislangus	√	√
8. HINGAMISSÜSTEEM		
Uneapnoe	√	√
9. AINEVAHETUSE HÄIRED (SH KILPNÄÄRME HAIGUSED)		
Suhkruhaigus	√	√
10. SÜDA JA VERESONKOND		
Koormusega seonduv valu rinnus	√	√
Kõrge vererõhk	√	√
Läbipõetud südameinfarkt	√	√
Südame rütmihäired	√	√
11. LUUD, LIIGESED JA LIHASED		
Liigesejäikus	√	√
Jäseme osaline või täielik halvatus (palun täpsustage)	√	√
Jäseme või selle osa puudumine (palun täpsustage)	√	√
19. KUSE- JA SUGUELUNDID		
Neerupuudulikkus	√	√
21. KASUTAN JÄRGMISI MEDITSIINISEADMEID/ABIVAHENDEID		
Prillid	√	√
Kontaktläätsed	√	√
Kuuldeaparaat/kohleaarimplantaat	√	√
Käeprotees	√	√
Jalaprotees	√	√

Liikumise abivahend	√	√
Positiivrõhuaparaat (CPAP) või mitteinvasiivse ventilatsiooni	√	√
Intraoraalne uneapnoe seade	√	√
22. UNI		
Kas Te norskate valjult (valjemini kui tavaline kõne, või Teie norskamist on kosta kõrvalruumi ka siis, kui magamistoa uks on suletud)?	√	√
Kas Te tunnete end sageli mitteväljapuhanuna, väsinuna või unisena päevasel ajal?	√	√
Kas Teil on täheldatud uneaegseid hingamisseisakuid?	√	√